

Mærsk Mc-Kinney Møllers tale ved vagtskiftet

Taler

Arnold Mærsk Mc-Kinney
Møller
Administrerende direktør i
A.P. Møller-Mærsk A/S

Dato

30. juni 1993

Sted

Esplanaden, København

I snart mange år har jeg talt til medarbejderne ved vort hovedsæde i begyndelsen af januar, når et år er til ende, et nyt begyndt. I dag taler jeg til Dem – og jeg retter mig også til samtlige medarbejdere, hvor på kloden de end er – fordi der sker et vagtskifte i den centrale ledelse af A.P. Møller og tilsluttede virksomheder. En meget lang epoke afsluttes – en ny tager i morgen sin begyndelse. Jeg indstiller mit virke i den daglige ledelse, og hr. Jess Søderberg overtager min stol.

Jeg kan ikke undlade et tilbageblik – ikke alene fordi det har historisk betydning, men også fordi der er meget at drage lære af – ikke mindst at intet kommer af sig selv.

Dette foretagende startedes i 1904 ved oprettelsen af A/S Dampskibsselskabet Svendborg med kaptajn P.M. Møller som den formelle korresponderende reder og hr. A.P. Møller som forretningsfører. Aktiekapitalen, 150.000 kroner, var det svært at fremskaffe. Man evnede selv kun noget deraf, og fader og søn gik fra hus til hus i Svendborg for at få bekendte og ledende borgere til at tegne aktier.

Det første skib, s.s. ”Svendborg” – standeren hænger på 6. sal – 2.200 tons – købtes brugt. Det sluttedes godt, blev vel drevet, og den driftige A.P. Møller tog snart de næste skridt. Flåden voksede – indtjeningen også. Men de gode Svendborg købmænd, der sad i bestyrelsen, var meget forsigtige – og en vis forsigtighed kan man ikke fortænke dem i – så i 1912 dannede A.P. Møller Dampskibsselskabet af 1912, Aktieselskab med en anden og lidt modigere bestyrelse.

Og så gik det frem for begge selskaber. Med første verdenskrig fulgte høje rater,

men også høje tonnagepriser. Og de fleste danske redere, der tjente store penge i krigens første år, satte det meste over styr i det sidste krigsår eller umiddelbart derefter. Men trods A.P. Møllers fortagsomhed disponeredes Dampskibsselskabet Svendborg og Dampskibsselskabet af 1912 forsigtigt, klogt, dygtigt og med rettidig omhu, og begge selskaber var ved krigens slutning vel konsoliderede. Min fader glædede sig i øvrigt altid over, at medens to af hans skibe torpederedes og sank, mistede ingen af de ombordværende livet.

I 1918 grundlagde min fader Odense Staalskibsværft, hvorfra det første skib leveredes i 1920. Og Rederiets første motorskib, "Leise Mærsk" på 4.400 tons, leveredes i 1921. Det var min første prøvetur, og ser man godt efter, kan man på prøvetursbilledet se en lille purk på broen.

Større tramp – diesel såvel som turbineskibe – sidstnævnte brændte alt for mange bunkers – fulgte. Men også en del mindre dampere med såkaldte tregangsmaskiner. I 1926 bestiltes de første tankskibe, fem i alt, tre ved Odense Staalskibsværft, to ved Søndre Værft i København, hvis sidste skib det blev. Af de fem skibe sluttedes fire allerede før kontraheringen for fire til fem år. I foråret 1929 kontraheredes ved Odense Staalskibsværft det første specielle linieskib, "Gertrude Mærsk", som leveredes i 1930.

Yderligere tramp-, tank- og linieskib føjedes til flåden, som ved besættelsen i april 1940 bestod af 46 skibe.

Ved anden verdenskrigs slutning havde Rederiet kontrol over syv små trampskibe, alle dampskibe. Efterhånden tilbageleveredes tilsammen 14 skibe fra USA, Storbritannien, Grækenland og Sydafrika, så af førkrigsflåden var der 21 skibe tilbage, alle nedslidte. Så at sige samtlige øvrige skibe var gået tabt, og 148 modige Mærsk søfolk mistede livet. De kender alle mindetavlen i Receptionen.

...

Ved krigens slutning var genopbygning af flåden det mest presserende. Vi kom tilbage fra USA i slutningen af 1947, og vi – fader og søn – gik i sandhed energisk ind for genopbygningen.

Et antal krigsbyggede skibe købtes i USA, nybygninger delvis var og blev bestilt

og leveredes så hurtigt, det kunne lade sig gøre fra Odense og fra Sverige. Seks skibe kontraheredes ved tre forskellige britiske værfter, hvoraf to viste sig at være meget besværlige. Der placeredes ordrer ved Burmeister & Wain, i Japan og ved et italiensk værft, som standsede sine betalinger, inden skibene var leverede. Der skete i det hele taget meget i den første efterkrigsperiode. Kedeligt var det ikke – men krævende.

Ved det oprindelige Odense Staalskibsværft, som lå ved Odense Kanal, øgedes skibsstørrelserne i takt med behovet, men med et tankskib på 44.000 tons var grænsen nået, og i 1957 besluttedes bygningen af Lindø-værftet, indrettet for skibe på op til 100.000 tons, det største man kunne forestille sig, der ville blive behov for. Men kravene steg, og man evnede senere at bygge 200.000 tonnere i de oprindelige byggedokker. Nu bygges der jo kun i den i 1969 anlagte dok, som kan klare langt større skibe.

Omtrent samtidig besluttedes opførelsen af Mærsk Raffinaderiet og noget senere af Danbritkem, sidstnævnte i samarbejde med det britiske Imperial Chemical Industries. De blev begge problemfyldte, og min fader sagde tidligt: ”Mærsk, dem må du hellere tage dig af.” Efter danske forhold var det store virksomheder, men den internationale udvikling gjorde dem desværre efterhånden for små til at kunne overleve.

I 1962 olien. Rettighederne til den danske undergrund havde tilhørt først et så et andet internationalt olieselskab. Tilsammen havde de foretaget 29 større borer og opgivet. Nu søgte et tredje udenlandsk selskab koncessionen. Det kunne den nationalt tænkende A.P. Møller ikke forestille sig, men den daværende statsminister udtalte gentagende, at den eneste måde, hvorpå det kunne undgås, var at A.P. Møller selv søgte. Det blev så konsekvensen.

I 1964 blev aftalen med Herman Salling om Dansk Supermarked truffet – en aftale, der resulterede i et enestående samarbejde, der stadig fortsætter.

Mit eget virke i Rederiet begyndte i 1932 efter to års læretid hos C.K. Hansen. Siden har jeg, afbrudt af militærtjeneste og uddannelse i Tyskland, England, Skotland og Frankrig, viet dette foretagende alle mine arbejds kræfter.

Da jeg begyndte i 1932, var der vel 50 ansatte på kontoret på Kgs. Nytorv. Alle kendte alle. De gode egenskaber – som var langt overvejende – og de ringere.

Nu omfatter Mærsk familien 30.000 medarbejdere plus 14.000 i Dansk Supermarked. Det er mange mennesker at have ansvar over for – et ansvar, der stedse har været og stadig er mig meget bevidst.

Jeg skal ikke dvæle ved, hvad jeg igennem livet måtte have præsteret for Rederiet og dets tilsluttede virksomheder – i min faders tid og siden – hverken det positive eller det negative.

Men allehånde er jo sket. Vi er blevet et af verdens førende containerrederier, vi har over 200 kontorer fordelt på over 60 lande, vi har terminaler, drilling rigge, en stor forsyningsflåde, bilskibe, gasskibe og fortsat betydelig tank- og bulktonnage.

Og olie- og gasproduktionen i Nordsøen er blevet til et stort engagement af væsentlig national betydning. Vi virker i luften, under vandoverfladen og er engageret i betydningsfulde tilsluttede industrielle virksomheder. Alt sammen på grundlag af mange medarbejders dygtige og konstruktive fælles indsats.

Som sagt i indledningen – der sker nu et vagtskifte. Hr. Søderberg overtager min plads i den daglige ledelse bistøjet af herrerne Ib Kruse og Per Jørgensen.

Jeg forbliver formand for Rederiselskabernes bestyrelser, for fondene og for Odense Staalskibsværft og forbliver som partner i Firmaet A.P. Møller, som jo er den korresponderende reder. Jeg vil fortsat være informeret – man kan ikke være formand for disse selskaber uden at være informeret. Jeg vil ofte være i bygningen, men i et andet kontor, og vil bevare kontakten med mange af Dem, ligesom jeg vil bevare interessen for de tilsluttede aktiviteter, hjemme og ude.

Min dør vil fortsat være åben. Alle er velkomne til at tale med mig, endda til at rådføre sig, men man kan ikke længere hos mig få beslutninger om de daglige forretninger. Det daglige, man gik til mig om, må man herefter gå til hr. Søderberg om – eller til de andre redere respektive foresatte, hvor det pågældende ansvar nu er placeret.

Hr. Søderberg og den øvrige ledelse behøver og fortjener al mulig opbakning, og den maner jeg til, at alle giver dem. Opgaven er ikke let. Foretagendet har i 89 år været familieledet og har kun haft to seniorchefer – min fader og mig. Det er ikke let for nogen ny at overtage denne ledelsesfunktion.

Når man gennem årene har spurgt mig – og det har mange gjort, nogle måske med en hensigt – ”hvad sker, når De trækker Dem fra den daglige ledelse” – har jeg svaret. ”The show will go on”. Jeg ønsker hr. Søderberg til lykke og lykke til. Og jeg ønsker alle medarbejdere her og andetsteds lykke til. Og den kan nok behøves. Vi lever i en besværlig verden. Vort største aktiv er de mange dygtige, loyale medarbejdere. Og dernæst vort navn, vore traditioner og vor verdensomspændende organisation.

Men konkurrencen er hård, og mange kommer i vanskeligheder. Nogle bukker endda under.

Vort udgangspunkt er i forvejen ugunstigt. Danmark er en dyr base. Vi har et højt udgiftsniveau og mange bånd og regulativer, som vore værste konkurrenter ofte er foruden. Vor arbejdstid er kortere, ferierne længere end i mange af de samfund, vi er oppe imod. Så der kræves særlig dygtig indsats og omhu for at klare sig. Vi må også altid erindre, at dette – Esplanaden – er det hjerte, som samler trådene fra hele den globale virksomhed.

Og sluttelig er vi her ansvarlige for de mange tusinde medarbejdere, i Danmark, i flåden og ude omkring. Så fortsæt Deres dygtige, flittige virke, husk ansvaret, støt den nye ledelse, vis rettidig omhu og vær loyale.

Og jeg håber og tror, at alle medarbejdere, tilstedeværende og andetsteds, hjemme og ude, vil medvirke til, at vort navn forbliver uplettet, at foretagendet forbliver respekteret, at det forbliver sundt, at det fortsat vokser og fortsat gør gavn. Det kommer alt sammen ikke af sig selv, og vi kan ikke slappe af. Men det er udfordrende og inspirerende at være med til.

Til slut en tak. En tak til de skiftende bestyrelser, som altid har givet mig værdifulde råd, støtte og opbakning. En tak til medarbejderne herinde og overalt for indsats, loyalitet og støtte og for personlig venlighed trods min utvivlsomt ikke altid lette facon og mine krav og vaner.

En ganske speciel tak til min hustru, som i 53 år har fundet sig i den arbejdsbyrde, jeg påtog mig, som har vejledt klogt og været en afgørende støtte, når modvinden var værst, som i de unge år i USA og under oliekriserne herhjemme. Hun har også været en fremragende værtinde for alle mulige kunder

og forretningsforbindelser.

Til allersidst de bedste personlige ønsker for alle tilstedeværende og for alle medarbejdere i Gruppen, hvor de end måtte være på kloden. Et God bless til hver især og Deres familier.

Kilde

www.skibsrederen.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Festtale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/tale-ved-vagtskiftet-i-1993>